

Saap. 16.10.17

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän hallitus
Järvenpään kaupunginhallitus
Keravan kaupunginhallitus
Tuusulan kunnanhallitus

Asia:

KESKI-UUDENMAAN VESIENSUOJELUN LIIKELAITOSKUNTAYHTYMÄN SYYSYHTYMÄKOKOUS

Syysyhtymäkokous pidetään 15.11.2017 klo 15.00 Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän toimistolla, osoite Kultasepänkatu 4 B, Kerava. Kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1 Kokouksen avaus
- 2 Puheenjohtajan valinta
- 3 Yhtymäkokousedustajien ja äänimäärien toteaminen
- 4 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 5 Pöytäkirjan tarkastusmenettely
- 6 Kokouksen työjärjestys
- 7 Taloussuunnitelma vuosille 2018-2022 ja vuoden 2018 talousarvio
- 8 Jäsenyhteisöjen maksujen ennakot ja maksuajat
- 9 Hallintosäännön päivitys
- 10 Kokouksen päättäminen ja valitusosoitus

Kutsun mukana oleva esityslista sisältää johtokunnan tekemät päätösehdotukset käsiteltävistä asioista.

Pyydämme jäsenyhteisöänne nimeämään yhtymäkokousedustajanne kokousajankohtaan mennessä.

Johtokunnan
puheenjohtaja

Eero Ruohomäki

TIEDOKSI

Vantaan kaupunginhallitus

Tiedoksi 16.10.17

*Selmas
Kutok
Sahlakari*

SYYSYHTYMÄKOKOUS

Aika: 15.11.2017 klo 15.00

Paikka: Kuntayhtymän toimisto, Kultasepänkatu 4 B, 04250 Kerava

1

KOKOUKSEN AVAUS

Kokouksen avaa johtokunnan puheenjohtaja ja johtaa kokouksessa puhetta kunnes kokouksen puheenjohtaja on valittu.

2

PUHEENJOHTAJAN VALINTA

Esitys: Yhtymäkokous valitsee keskuudestaan kokoukselle puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan.

3

YHTYMÄKOKOUSEDUSTAJIEN JA ÄÄNIMÄÄRIEN TOTEAMINEN

Perussopimuksen 4 §:n mukaan yhtymäkokoukseen valitaan vähintään yksi edustaja kustakin jäsenyhteisöstä, jotka nimeävät edustajansa kuhunkin kokoukseen erikseen. Yhtymäkokouksessa kunkin jäsenyhteisön edustajalla on peruspääoman jäsenosuutta vastaava äänimäärä.

Perussopimuksen 12 §:n mukaisesti jäsenyhteisöjen suhteellista osuutta peruspääomasta tarkistetaan vuosittain sen mukaan, millä osuudella jäsenyhteisöt ovat edellisenä vuonna osallistuneet vuosimaksun maksamiseen. Viime vuoden tilinpäätöksen yhteydessä tarkistetut jäsenyhteisöjen äänimäärät ovat seuraavat:

Järvenpään kaupunki	23,98
Keravan kaupunki	26,69
Tuusulan kunta	16,89
HSY	32,44
Yhteensä	100

Esitys: Kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat jäsenyhteisöjen edustajat ja kokouksessa edustettuina olevat äänimäärät.

4

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Kutsun yhtymäkokoukseen antaa liikelaitoskuntayhtymän johtokunta perussopimuksen 5 §:n nojalla. Perussopimuksen 5 §:n mukaisesti kokouskutsu on toimitettava jäsenyhteisöille vähintään neljä (4) viikkoa ennen kokousta. Lisäksi on kokouksesta kuntalain julkisuussäädösten perusteella ilmoitettava jäsenyhteisöjen julkisten kuulutusten ilmoitustaululla.

Yhtymäkokous on perussopimuksen 7 §:n mukaan päätösvaltainen, kun kokouskutsu on toimitettu 5 §:ssä määrätyn tavoin ja vähintään 2/3 liikelaitoskuntayhtymän jäsenten yhteenlasketusta äänimäärästä on kokouksessa edustettuna.

Esitys: Kokouksen puheenjohtaja toteaa onko kokous säädetyllä tavalla koolle kutsuttu ja jäsenten yhteenlasketun äänimäärän suhteen päätösvaltainen.

5

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSMENETTELY

Yhtymäkokouksen työjärjestyksen 6 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri ja tarkastavat kaikki muut kokouksessa läsnä olleet jäsenyhteisöjen edustajat.

Esitys: Kokouksen puheenjohtaja toteaa, että kokouksen pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja sihteeri ja tarkastavat kaikki muut kokouksessa läsnä olevat jäsenyhteisöjen edustajat.

6

KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Johtokunta käsitteli tämän kokouksen työjärjestystä 5.10.2017 päättäen ehdottaa:

Jk: Yhtymäkokous hyväksyy kokouskutsun mukana jaetun esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

7

TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2018-2022 JA VUODEN 2018 TALOUSARVIO

Kunnan taloussuunnitelmaa koskevat kuntalain säännökset ovat soveltuvin osin voimassa myös liikelaitoskuntayhtymässä. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi vastaa seuraavan vuoden talousarviota.

Liikelaitoskuntayhtymän perussopimuksen 10 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on hyväksyä liikelaitoskuntayhtymän talousarvio.

vio ja taloussuunnitelma. Yhtymäkokouksen tehtävänä on 6 §:n mukaisesti päättää liikelaitoskuntayhtymän keskeisistä toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Tavoitteet on sisällytetty taloussuunnitelmaan. Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenyhteisöille on 14 §:n mukaisesti varattava tilaisuus lausunnon antamiseen taloussuunnitelmasta ja esityksen tekemiseen liikelaitoskuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Vuosien 2018–2022 taloussuunnitelma ja talousarvio 2018 on esitetty **liitteenä 1** ja lausunnot ovat **liitteenä 2**.

Taloussuunnitelman pääpiirteet

Vuoden 2018 alusta lähtien Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä (TSV) vastaa Kuvesin operatiivisesta toiminnasta. Samoin Kuvesin henkilökunta siirtyy TSV:lle vuoden alusta lähtien. Kuntayhtymien yhteinen toimitusjohtaja on 50 % panoksella edelleen Kuvesin henkilökuntaa, mutta myös hänen työntäjävelvollisuuksistaan vastaa TSV.

Viemärlaitostoiminta muodostaa pääosan liikelaitoskuntayhtymän taloudessa. Viikinmäen puhdistamolla ovat suunnittelukaudella tärkeimmät investoinnit rejektivesien erilliskäsittely ja purkutunnelin kahdentaminen välillä Viikinmäki-Viikki. Omista viemärlaitosinvestoinneissa merkittävin on Pihlajamäen pumppaamon sähkö- ja automaatiolaitteistojen uusiminen. Suunnittelukauden loppupuolella varaudutaan tunnelin pohjoisosan betonirakenteiden saneeraukseen.

Viemärlaitoksen talous on vakaalla pohjalla. Viemärlaitoksen taloudessa on vuoden 2018 käyttömaksun ennakkohinnaksi arvioitu 16,3 snt/m³, mikä vastaa 2,0 %:n laskua vuoden 2016 toteutumaan (16,63 snt/m³) verrattuna. Pääomakustannuksia kattavan vuosimaksun nykyinen yksikköhinta (6 snt/m³) nostetaan tasolle 8 snt/m³ ensi vuodelle ja vuosina 2019–2022 vuosimaksu nousee huomattavasti.

Vesistöjen hoito- ja kunnostustyöt muodostavat kuntayhtymän toisen tehtäväryhmän. Tavoitteena on parantaa toimialueen vesistöjen tilaa kustannustehokkailla hoito- ja kunnostustoimenpiteillä monipuolisten virkistyskäyttömahdollisuuksien luomiseksi.

Tuusulanjärvi-projektin rahoitustarve pysyy lähivuosina ennallaan. Tavoitteena on Tuusulanjärven nykyistä paremman vedenlaadun vakiinnuttaminen ja hyvän ekologisen tilan saavuttaminen vuoteen 2021 mennessä. Tämä vaatii hyväksi havaittujen kunnostustoimien jatkamista vuosittain ja ravinne-kuormituksen huomattavaa vähentämistä.

Käyttötaloulosassa on sitovaksi esitetty vain Loka-autoaseman nettotulos.

Investointiosassa sitovia ovat Viemärlaitosinvestoinnit.

Käyttötalousosa

Talousarvion 2018 liitteenä 1 on vertailu vuoden 2016 tilinpäätökseen sekä tämän vuoden talousarvioon (TA 2017).

Toimintakulut (3 549 900 €) ovat kokonaisuutena 0,8 % suuremmat kuin tämän vuoden talousarviossa. Viemärlaitoskulut (3 122 100 €) ovat 0,3 % suuremmat. Toimintatuotoissa pääosan muodostavat käyttö- ja vuosimaksut, joiden lisäksi ulkopuoliset kunnat maksavat pääomakorvauksia ja sopimusten mukaan muita viemärlaitoksen tuloja. Kulomäen loka-autoaseman käyttömenot katetaan perittävillä maksuilla. Loka-autokuormien taksa on edelleen 16,00 euroa/kuorma (alv 0 %).

Tuusulanjärvi-projektissa maatalouskuormituksen vähentäminen, hoitokalastus, tehohapetuksen jatkaminen sekä rantojen kunnostus ovat edelleen keskeisiä kunnostustoimia.

Investointiosa

Siirtoviemärien saneeraus keskittyy ensi vuonna Pihlajamäen pumppaamon sähkö- ja automaatiolaitteiden saneeraukseen, jonka arvioidut kustannukset ovat 1,5 M€. Kulomäen loka-autoaseman laitteistosaneerauksen kustannukset ovat suuruusluokkaa 0,1 M€. Kulomäen ja Koffin viettoviemärien uusinta ja tunneleiden rusnaus maksavat arvion mukaan 0,2 M€. Omien investointien yhteissumma on 1,8 M€. Viikinmäen jätevedenpuhdistamon perusparannus- ja täydennysinvestointeihin varataan 950 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

Kun liikevaihdon ja toimintakulujen erotuksena olevaan liikealijäämään lisätään rahoitustuotot ja -kulut, muodostuu alijäämäksi ennen satunnaisia eriä, varauksia ja rahastosiirtoja 44 000 euroa.

Rahoitusosa

Kun rahoituslaskelmaosan tulorahoituseristä vähennetään em. investoinnit 2 750 000 euroa, saadaan rahoitustarpeeksi 1 564 157 euroa. Vuonna 2018 varaudutaan 0,6 M€:n lainan ottoon.

Viemärlaitoksen ja vesienhoidon toimintojen eriyttäminen

Talousarviota on täydennetty liitetiedoilla, joissa esitetään viemärlaitostoiminnan osalta eriytetty tase sekä tulos- ja rahoituslaskelmat.

Siltä osin kuin jäsenkunnilta perittävät vesistöjen kunnostusmaksut ja muut vesistötuotot ylittävät tilinpäätöksessä vesienhoidon menot, ylijäämä esitetään siirrettäväksi ennakkona kattamaan seuraavan vuoden vesienhoitokustannuksia.

Alijäämän kattaminen

Liikelaitoskuntayhtymän taseeseen on muodostunut vuodesta 2000 lähtien alijäämää vuoden 2014 loppuun mennessä yhteensä 14,97 milj. euroa pääasiassa suunnitelman mukaisista poistoista.

Liikelaitoskuntayhtymän yhtymäkokous päätti 20.1.2016 hyväksyä vuoden 2014 loppuun mennessä kertyneen alijäämän 14 972 540,65 € kattamisen osittain tai kokonaan peruspääomasta vuoden 2017 ja/tai 2018 tilinpäätöksessä ja hyväksyä peruspääomasta katettavan määrän alijäämästä myöhemmin seuraavissa yhtymäkokouksissa.

Taloussuunnitelmassa on em. päätökseen perustuvaa alustavaa suunnitelmaa alijäämän kattamiseksi tarkennettu siten, että vuoden 2014 loppuun kertyneestä alijäämästä 7,5 milj. euroa katetaan peruspääomasta vuoden 2017 tilinpäätöksessä ja loppuosa (noin 7,47 milj. euroa) mahdollisesti vuoden 2018 tilinpäätöksessä erillisillä yhtymäkokouksen päätöksillä.

Lausuntojen huomioon ottaminen taloussuunnitelmassa

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) (22.9.2017) lausunnossa todetaan seuraavaa:

Liikelaitoskuntayhtymän taseessa vuoden 2014 tilinpäätöksessä olevan alijäämän 14,97 milj. kattaminen esitetyllä tavalla vuosien 2017 ja 2018 tilinpäätöksissä on perusteltua. Taloussuunnitelmassa tulee varmistaa, ettei merkittävää alijäämää jatkossa synny.

Organisaatiomuutokselta TSV:n kanssa odotetaan synergiaetuja, vaikka niitä ei ole voitu talousarviossa vielä esittää.

Järvenpään Veden johtokunta esittää Järvenpään kaupungin lausuntona viemärlaitostoiminnan osalta, että Järvenpään kaupungilla ei ole huomauttamista taloussuunnitelmaluonnoksesta. Kuitenkin esitetään, että maksujen korotukset tehdään maltillisesti ja suunnitellusti, mielellään pieninä maksumuutoksina vuositasolla.

Tulos- ja rahoituslaskelmilta toivotaan selkeämpää esitystapaa.

Kannanottona esitetään, että viemäriverkon suunnitelmallinen saneeraaminen tulisi myös huomioida jollain tavoin esim. laitospohjaisena maksualennuksena tms., jos todetaan, että suunnitelmallista saneerausta on tehty ja siitä saadaan näyttöä esim. laitospohjaisena vuotovesimäärän vähennyksenä.

Keravan kaupunki tekninen lautakunta esittää (11.9.2017) lausunnossaan, että arvioitu käyttömaksu vuodelle 2018 on linjassa

yleisen kustannuskehityksen sekä liikelaitoskuntayhtymän hyvin hoidetun talouden kanssa.

Vuosimaksun korotuspaineen katsotaan olevan valitettava, mutta perusteltu.

Tuusulan kunnanhallituksen (25.9.2017) lausunnon mukaisesti vuosimaksun korotus vuodelle 2018 kasvavien investointien vuoksi on ymmärrettävä. Tuusulan kunta/Tuusulan vesi pitää hyvänä, että investointeihin varaudutaan sekä hinnannostoin että lainanotolla. Ensi vuoden aikana tulee suunnitella huolellisesti perustellen vuosimaksun yksikköhinnan korotustarve koko seuraavalle taloussuunnittelujaksolle. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös mahdollinen lainarahoituksen käyttö siten, että vuosimaksun korotukset pysyisivät maltillisina. Lähtökohtana tulisi olla kuitenkin lievästi ylijäämäiset tilinpäätökset.

Tuusulan kunta pitää hyvänä, että Tuusulanjärveen kohdistetut toimenpiteet näkyvät järven tilassa. Tätä kuvaa mm. järven useana vuonna vallinnut erittäin hyvä sinilevätilanne. Tehdyt hoitotoimenpiteet ovat ilmeisesti olleet oikean suuntaisia. Vastaavia hoitotoimenpiteitä, mm. hoitokalastusta, on syytä harkita myös Tuusulanjärven yläpuolisessa Rusutjärven, jonka vesistön tilassa ei ole tapahtunut samanlaista kehitystä.

Tuusulan kunta korostaa tiukan kuntatalouden aikana olevan erityisen tärkeää, että myös liikelaitoskuntayhtymän investoinnit ovat tarkkaan harkittuja ja taksat mahdollisimman vakaat. Jatkossa Tuusulanjärven ja Rusutjärven tilan parantamiseen tähtäävissä toimenpiteissä panoksia on todennäköisesti kohdennettava haja-kuormituksen vähentämiseen.

Tuusulalla ei ole huomautettavaa KUVES:n taloussuunnitelmaan sisältyvästä ehdotuksesta kattaa vuoden 2014 mennessä kertyneestä 14,97 milj. euron alijäämästä 7,5 milj. euroa vuoden 2017 tilinpäätöksessä ja loppuosa (7,47 milj. euroa) mahdollisesti vuoden 2018 tilinpäätöksessä erillisillä yhtymäkokouksen päätöksillä.

Vantaan kaupunki, apulaiskaupunginjohtaja (18.9.2017) lausunnossa todetaan, että kaupungin suorittama hoitomaksu voi kasvaa korkeintaan vuotuisen elinkustannusindeksin verran.

Yhteenvetona lausunnoista voidaan todeta, että jäsenyhteisöillä ja Vantaan kaupungilla ei ole lähivuosien toimintalinjoista suurta huomauttamista.

Vuosimaksun kehityksen toivotaan pysyvän maltillisena ja myös velan otto nähdään yhtenä tapana pitää vuosimaksun kehitys tasaisena.

Taloussuunnitelma on **liitteenä 1** ja sen ensimmäisen vuoden luvuille perustuva vuoden 2018 talousarvio on taloussuunnitelman liitteenä.

Johtokunta päätti 5.10.2017:

- merkitä jäsenyhteisöjen ja Vantaan kaupungin lausunnot (**liite 2**) tiedoksi,
- hyväksyä ohjeellisena **liitteen 1** mukaisen taloussuunnitelman vuosille 2018-2022,
- hyväksyä taloussuunnitelman liitteenä olevan vuoden 2018 talousarvion,

Johtokunta päätti 5.10.2017 lisäksi ehdottaa:

Jk:

Yhtymäkokous päättää

- a) merkitä tiedoksi jäsenkuntien lausunnot, taloussuunnitelman vuosille 2018-2022 sekä vuoden 2018 talousarvion ja
- b) hyväksyä taloussuunnitelmaan ja vuoden 2018 talousarvioon sisältyvät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

8

JÄSENYHTEISÖJEN MAKSUJEN ENNAKOT JA MAKSUAJAT

Liikelaitoskuntayhtymän perussopimuksen 16 §:n mukaan toimintamenojen rahoittamiseksi jäsenyhteisöiltä peritään käyttömaksua. Investoinneista aiheutuvat kustannukset pääosin katetaan jäsenyhteisöiltä perittävällä vuosimaksulla. Vuosimaksu ja käyttömaksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken maksettavaksi kunkin vuoden todettujen vesimäärien suhteessa.

Jäsenyhteisöjen on sen mukaan kuin yhtymäkokous päättää suoritettava varainhoitovuoden maksuista ennakkomaksua, joka määrätään talousarvion ja arvioitujen viemäriveresimäärien perusteella. Lopulliset maksut tarkistetaan kunkin vuoden tilinpäätöksen mukaisesti.

Käyttömaksu ja vuosimaksu on laskutettu kuukausittain mitattujen jätevesimäärien ja talousarvion yksikköhinnan perusteella.

Vesistöjen normaaleja hoitotoimia kattavat **kunnostusmaksut** ovat olennaisesti edellä mainittuja pienempiä ja ne peritään jäsenkunnilta ja Vantaan kaupungilta yhtenä eränä kesäkuussa sekä Hyvinkäältä ja Helsingiltä sopimuksen mukaan huhtikuussa. **Tuusulanjärvi-projektin** kustannusten maksuaikataulun perusteet on sovittu Järvenpään ja Tuusulan kanssa Tuusulanjärven kunnostamisen ohjausryhmässä.

Perittävien maksujen yksikköhinnat ovat käyttömaksu 16,3 senttiä/m³ ja vuosimaksu 8 senttiä/m³. Vuoden 2016 tilinpäätökseen

verrattuna käyttömaksun ennakkohinta on 2,0 % pienempi ja vuosimaksu nousee 2 senttiä/m³.

Vuosimaksun määrääminen ennakolta yksikköhinnaltaan kiinteäksi on ollut toimiva käytäntö, jota ei ole perusteltua muuttaa. Erilaisen vesivuosien aiheuttama jouston tarve järjestyy silloin kuntayhtymän taloudessa eikä jäsenyhteisöille tule vuoden tilinpäätöksen valmistuttua kuntayhtymän vuosittain vaihteleviin investointeihin liittyviä odottamattomia vuosimaksun lisäperintöjä eikä palautuksia, kun ennako ja lopullinen yksikköhinta vastaavat toisiaan.

Yhteenvedo kuntien maksuosuuksista on **liitteenä 3**.

Johtokunta päätti 5.10.2017 ehdottaa:

Jk:

Yhtymäkokous päättää

- periä käyttömaksut ja vuosimaksut kuukausittain mitattujen jätevesimäärien perusteella,
- merkitä tiedoksi käyttömaksun ennakkohinnan 16,3 senttiä/m³, joka tarkistetaan tilinpäätöksen yhteydessä,
- määrätä vuosimaksun yksikköhinnaksi 8 senttiä/m³, ja yksikköhinnan kiinteäksi,
- periä vesistöjen hoidon kunnostusmaksut jäsenkunnilta 30.6.2018 ja
- periä Järvenpäältä ja Tuusulalta Tuusulanjärvi-projektin ensimmäisen erän kustannukset (80 000 €/kunta) 15.2.2018 ja toisen erän (15 000 €/kunta) marraskuussa tarpeen mukaan.

9

HALLINTOSÄÄNNÖN PÄIVITYS

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2017 alkaen, § 147 mm. hallintosääntöä koskeva muutos tulee kuitenkin voimaan vuonna 2017 valittavan valtuuston toimikauden alusta.

Uuden kuntalain tulkinnan mukaan kaikki johtosäännöllä määrättävät asiat kootaan yhteen johtosääntöön. Kuvesissa on tällä hetkellä voimassa seuraavat erilliset säännöt:

- Yhtymäkokouksen työjärjestys 21.2.2013
- Hallintosääntö 15.5.2013
- Luottamushenkilöiden palkkiosääntö 8.10.2014
- Tarkastussääntö 21.2.2013

Lain tulkinnasta johtuen säännöt joudutaan päivittämään siten, että em. erilliset säännöt sisällytetään yhteen hallintosääntöön.

Edellä mainituista syistä johtuen, Kuvesin johtokunta päätti kokouksessaan 15.6.2017 § 55 päivittää hallintosäännön uuden kuntalain mukaiseksi.

Uutta hallintosäntöä on laadittu kesän aikana toimitusjohtajan ja henkilökunnan voimin. Luonnoksesta on pyydetty jäsenkunnilta kommentteja. Kommentit on saatu Järvenpäästä ja HSY:ltä, joiden mukaan luonnosta on edelleen jalostettu nykyiseen muotoonsa.

Johtokunta päätti 5.10.2017 ehdottaa:

Jk: Yhtymäkokous hyväksyy **liitteenä 4** olevan hallintosäännön siten, että se tulee voimaan 1.1.2018.

10

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA VALITUSOSOITUS

Esitys: Puheenjohtaja päättää kokouksen ja pöytäkirjaan liitetään valitusosoitus.

VALITUSOSOITUS

Kunnallisvalituksen yhtymäkokouksen kokouspäätöksestä saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös vaikuttaa (asianosainen) sekä jäsenkunnat (jäsenyhteisö) ja niiden jäsenet. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Kunnallisvalitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista Helsingin hallinto-oikeudelle, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI. Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona pöytäkirja on asetettu nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua tiedoksiantokirjeen lähettämisestä, tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjassa on ilmoitettava valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite, päätös, johon muutosta haetaan, miltä osin päätöksestä valitetaan, ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi sekä muutosvaatimuksen perusteet. Valituskirjan on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Valitusasiakirjat on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituskirjan toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.